

Fejlesztések a szegedi medencés kikötőben

Az Ativízig már régóta keresi, kutatja a szegedi medencés kikötő és az itt állomásozó hajózási üzemág fejlesztésére szolgáló különböző forrásokat és lehetőségeket. Hosszas előkészítő munka, valamint számtalan egyeztetés után, kisebb kitérők és akadályok leküzdésével idén két projekt is a megvalósítás útjára lépett.

Az Európai Unió támogatásával és a magyar állam társfinanszírozásában elsőként a Közlekedési Operatív Program (KÖZOP) keretében megvalósuló, a „Medencés kikötő infrastrukturális fejlesztése” c. projektünket emelnénk ki, melynek célja a kikötő alpinfrastruktúrájának fejlesztése, a meglévő kiszolgáló létesítmények részleges felújítása, illetve korszerűsítése a hajózási üzemág telephelyén.

Az irodaépület felújítása a nyílászárók, a tetőszerkezet és homlokzati hőszigetelés cseréjét jelenti, valamint felújítjuk a fűtési rendszert is, amely hozzájárul a komfortosabb munkakörnyezet és a fenntartható fejlődés alapelveinek megvalósításához. A kikötőmedencében felújítjuk a megsérült padkát és KMZ-burkolatot, valamint a telephely tönkrement út- és térburkolatát is. A beruházás teljes megvalósítási költsége 70 millió 587 ezer 362 forint, a befejezés várható időpontja 2015. május 31.

A kikötőfejlesztés hosszú távú célja, hogy emelje a kikötői szolgáltatások színvonalát, amelyhez az előzőeken túl to-

vábbi korszerűsítések is szükségesek. Az Ativízig a „Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007–2013” keretein belül nyert erre a célra további forrást. Az „Across The Tisa” című projekt jelentős lendületet ad az említett infrastrukturális fejlesztési céloknak, ezáltal megújulnak a kikötői segédberendezések: a külső térvilágítás, a parti rádióállomás, a forgalomirányító- és jelző fények. Megújul többek között a kezelő és irányító épületekben a gyengeáramú elektromos rendszer, a melegvíz-szolgáltatás és szennyvízrendszer. A pályázat keretében lehetővé vált egy hidromechanizációs, forgó felsővázas, úszó kotrógép beszerzése 800 méter csőszerelvényvel együtt. Az eszközbeszerzés segítségével megoldódhat a medencés kikötő feliszapolódási problémája, ezáltal nagy merülési mélységű hajók közlekedése is lehetővé válik – ez a nemzetközi áruforgalom szempontjából igen fontos. A beruházás Ativízigit érintő megvalósítási költsége 794 ezer 928 EUR, befejezése 2015. július végére várható.

A projektek megvalósítása által létrejön egy intermodális logisztikai és áruforgalmi csomópont, amely kapcsolatot biztosít a vízi áruforgalom és a közúti közlekedés között, valamint növeli a környezetbarát vízi közlekedés részarányát, továbbá erősíti a térségi együttműködést a szerb vízügyi ágazattal. (Fotók: Kohn Sándor)

Frank Szabolcs–Dusik Zoltán

A medencés kikötő

Ativízig-flotta a medencés kikötőben

Készül az igazgatóság új kollektív szerződése

A kollektív szerződés a munkáltató, illetve a szakszervezet által megkötött olyan megállapodás, amely a kollektív szerződést kötő felek kapcsolatrendszerét, a közalkalmazotti jogviszonyból származó, vagy az ezzel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket határozza meg.

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságnál jelenleg érvényben lévő kollektív szerződésre 2011. május 10-én került az aláírás.

A Munka törvénykönyve, valamint a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény változása(i), valamint az ágazati, illetve az Ativízignél történt szervezeti változások szükségessé tették a kollektív szerződés felülvizsgálatát.

2013 májusában a KÖVIOSZ elkészítette az ágazati kollektív szerződés tervezetét, mely 2014 decemberéig nem realizálódott. A készülőben lévő igazgatósági kollektív szerződés tervezetét az egységvezetők, osztályvezetők, a helyi szakszervezet és a közalkalmazotti tanács véleményezésre megkapja. Mindenki javaslatát, véleményét várja az igazgatási és jogi osztály. Az aláírás várhatóan 2015. március elején kerül a dokumentumra.

Kurucz Gyula

Megfelelő a védelmi művek állapota az Alsó-Tisza vidékén

A hivatalos kiértékelő értekezlettel fejeződött be az ár- és belvízvédelmi művek 2014. évi őszi felülvizsgálata az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén.

Az érvényben lévő kormányrendelet értelmében, a védekezésre felkészülés keretében évente egy alkalommal felül kell vizsgálni az ár- és belvízvédelmi műveket, azok műtárgyait, tartozékait, valamint a védekezési berendezések, gépek, eszközök és felszerelések állapotát. Ezek tudatában idén is elvégezték munkájukat az Ativízig egyes szakbizottságai.

A felülvizsgálatok – bejárások – szeptembertől novemberig tartottak a vízügyi igazgatóság területileg illetékes szakemberei (ár- és belvízvédelmi szakaszvezetője, szakaszmérnöke, gát- és csatornaőre, az üzemelést irányítók) és vezetői részvételével. A több mint kéthónapos program eredményeit, tapasztalatait a vízügyes szakemberek kiértékeltek, s a szükséges feladatokról intézkedési tervet készítenek a következő évre vonatkozólag.

A belvízvédelmi szemlék során a szakemberek bejárták az igazgatóság kezelésében lévő, mintegy 1200 km hosszú csatornahálózat meghatározó helyeit és műtárgyait, ellenőrizték a szivattyútelepeket és csatornaőr-telepeket. Az eddig társulati kezelésben lévő (állami tulajdonú) vízrendezési és vízhasznosítási művek mintegy 3200 km hosszban, valamint a hozzájuk tartozó 80 szivattyútelep is az Ativízig kezelésébe kerül át az idei évtől. Egyeztetések folynak további kb. 400 km hosszúságú önkormányzati csatorna üzemelésre átvételéről is. A közel 3600 km összhosszú csatornák jellemző szakaszait is felülvizsgálták a vízügyi szakemberek.

A korábban is az Ativízig kezelésében lévő műtárgyak mintegy 80 százaléka üzemképes, néhány esetben kisebb javításokra van szükség. A nagyobb javítási munkákat igénylő, illetve üzemképtelen műtárgyak száma csekély. Az igazgatósági belvízvédelmi művek az idén elvégzett preventív beavatkozásoknak, a közfoglalkoztatásnak és a vízszolgáltatás érdekében elvégzett gaztalanításnak, kotrásoknak köszönhetően a megelőző évek fenntartási szintjén vannak.

A felülvizsgálat az árvízvédelmi és folyószabályozási művekre is kiterjedt. A kiépítés üteme a mértékadó védelmi szintre az utóbbi években, az uniós források felhasználásával vett ismét lendületet. Tavaly ért véget az árvízvédelmi fal kiépítése Csongrádon. Szeged belvárosában jelenleg is zajlanak a partfal-rekonstrukciós munkálatok, a Torontáli öblötben (Tisza és Maros bal part) pedig a 11.06. árvízvédelmi szakasz komplex fejlesztési munkái ez év januárjában fejeződtek be.

Az árvízvédelmi biztonságot nagymértékben befolyásoló, azonnali beavatkozást igénylő keresztező műtárgyat a felülvizsgálatokon nem találtak a vízügyi szakemberek. Az igazgatóság kezelésében lévő hajóúton található akadályok eltávolítása, a hajózási jelek felújítása megvalósult, láthatóságukat cserjeirtással biztosították az igazgatóság munkatársai. A szegedi medencés kikötő üzemeltetési feladatait szintén az Ativízig látja el. A kikötőben kereskedelmi célú vízi határátkelőhely létesítésére, felújítására nemrégiben uniós támogatásokat (KÖZOP, IPA) nyert az igazgatóság.

Az érvényben lévő nemzetközi egyezményeknek megfelelően közös bizottsággal felülvizsgálták a magyar–román és a magyar–szerb közös érdekeltsgű ár- és belvízvédelmi műveket is, me-

Belvízvédelmi műtárgyszemle

lyekről a szakemberek megállapították, hogy feladatukat megfelelően ellátják.

Összességében kijelenthető, hogy az igazgatóság területén lévő ár- és belvízvédelmi művek védelmi képessége megfelelő. A szemlélyi állomány felkészültsége jó, az esetleges védekezési feladatok megoldására alkalmas. Az árvízvédelmi biztonságot közvetlenül veszélyeztető, azonnali beavatkozást igénylő jelenség nincs, az árvízvédelmi rendszer az Alsó-Tisza vidékén képes a mértékadó árhullámok okozta veszélyek elhárítására.

Dr. Grománé Tóth Erika–Borza Tibor–Nagyszőlősi Nóra

Tolózár az Atkai szivattyútelepen (Fotók: ÁFO, VÖO)

Tájékoztató az MHT-tagdíjakról

A 2015. évi társasági tagdíjakról az elnökség a tavaly novemberi ülésén határozott. Eszerint: az egyéni tagdíj 6000, a kedvezményes tagdíj 3000 Ft/év. A tagdíjak befizetésének határideje 2015. február 28. Befizetés lehetséges a kikiüldött csekkel, vagy átutalással a társaság bankszámlájára (számlaszám: 10700024-44445500-51100005). A közlemény rovatban kérik a név és az MHT azonosító kód (tagsági kártya száma) feltüntetését! Számlát kérésre az egyéni tagdíj befizetése után állítanak ki – kizárólag a befizető nevére és címére. A számla iránti igényeket legkésőbb a befizetéssel egyidőben, írásban kell jelezni: penzugy@hidrologia.hu.

(Forrás: www.hidrologia.hu)

11.06. árvízvédelmi vonal

Végéhez közeledik a rekonstrukció

A KEOP 2007–2013-as programozási időszakában igazgatóságunk több pályázatot nyújtott be az „Állami tulajdonú árvízvédelmi fejlesztések” elnevezésű programkivételre. Az egyik pályázatunk a 11.06. árvízvédelmi vonal rekonstrukcióját tűzte ki célul.

Az ezredforduló környékén a Tiszán levonult rendkívüli árvizek és a Maros magas vízállásai nem kívánt hatást gyakoroltak a védművekre, rontva azok állapotát, veszélyeztetve a víz mentén élők élet- és vagyónbiztonságát, így a probléma megoldása sürgetővé vált.

A 11.06. sz. árvízvédelmi fővédvonal 13406 m hosszú szakaszán a töltés kiépítettsége nem volt megfelelő, nem érte el az előírt kiépítési szintet (mértékadó árvízszint + 1,5 m magassági biztonság), mely magassági hiány – az egyre magasabb vízszintekkel tetőző folyó miatt – egyre nagyobb veszélyt jelentett a Torontáli öblötben élők biztonságára.

Az öblötet védő árvízvédelmi szakasz állékonysága 4027 m hosszon nem felelt meg az előírásoknak, magas vízállás idején gyakoriak voltak a töltés mentén keletkező szivárgások, csurgások és buzgárosodás, melyek magas védekezési költséget jelentettek. Több helyen a rossz minőségű töltéskorona a fenntartási és védekezési feladatok hatékonyságát korlátozta. Az 1512 m hosszú újszegedi városrész belterületét védő, a '80-as évek elején épült parapetfal fedkövei hiányoztak, betonszerkezete több helyen megrepedt, a hírközlő kábel kezelőszekrényei is tönkrementek, mindezek eredményeként védelmi funkcióját már nem volt képes teljes körűen betölteni.

A Maros bal parti töltés 2+950–10+476 tkm-szelvények közötti szakaszán a gát vízdali előterében a véderdősáv minőségi állapota, a faállomány összetétele, kora, szerkezete olyannyira leromlott, hogy védőfunkcióját már nem tudta betölteni. Az árvízvédelmi töltést kiszolgáló létesítmények (védelmi központ, gátörtelepek) fűtése, vízellátása, az épületek állaga sok helyen elavult, leromlott, a melléképületek rossz állapotúak voltak, így a védekezés szempontjából is rendkívül fontos infrastruktúra fejlesztése nélkülözhetetlenné vált. A vízrajzi létesítmények, azon belül is a vízrajzi monitoringhálózat adatbiztonsága nem volt megfelelő, az informatikai és távközlési rendszer hiányosságából és elavultságából adódóan pedig gyakoriak voltak az adattovábbítási késedelmek.

A pályázat pozitív elbírálását követően az Atívíz mint kedvezményezett 2011. március 17-én megkötötte a támogatási szerződést a közreműködő szervezettel. A hosszadalmas közbeszerzési eljárást követően a kivitelezési munkákat a BÉKÉS DRÉN Környezetvédelmi, Víz- és Mélyépítési Kft. nyerte el. A kiviteli munkák befejezésének határideje 2015. január 18. volt, e cikk írá-

Az újszegedi kistámfal rekonstrukciója

sának idején a műszaki átadás-átvételi eljárás van folyamatban.

A projekt megvalósításakor a következő beavatkozásokra került sor:

- Magassági hiány megszüntetése vízdali padkamagasítással és töltéskorona-stabilizációval a Tisza bal part 10+287–11+790 tkm (1503 m), illetve a Maros bal part 0+525–13+490 tkm-szelvények (12965 m) között.

- Mentett oldali leterhelő paplan építése és a belterületen elhelyezkedő mentett oldali töltérszű rendezése a Tisza bal part 3+573–8+563 tkm-szelvények között. A 4+835-6+589 tkm-szelvények között földutat alakítottak ki.

- Árvízvédelmi parapetfal rekonstrukciója a Tisza bal part 8+563–10+075 tkm-szelvények között 1512 m hosszon. A támfal 150 m hosszú szakaszán teljes elbontásra és újjáépítésre volt szükség.

- Véderdő-rekonstrukció a Tisza bal part 11+250 tkm-től a Maros bal part 10+476 tkm-ig terjedően, elsősorban saját kezelésű területen. Az említett folyószakasz mentén, 50 hektáron elterülő véderdő védelmi képességének helyreállítása érdekében azonnali erdészeti beavatkozásokra volt szükség.

- Árvízvédelmi töltést kiszolgáló védelmi központok és gátörtelepek állagmegóvása és fejlesztése. A 30–50 éve épült, az árvízi védekezésben fontos szerepet betöltő, szolgálati lakásként működő gátörtelepek (összesen hét) szerkezeti és épületgépészeti felújítását valósítottuk meg.

- Monitoringállomások fejlesztése. A hidrológiai állomások megbízhatóságának növelése, kommunikációjának fejlesztése és a meglévő hidrológiai monitoringrendszer adatbiztonságának növelése érdekében vízhozammérő berendezések, továbbá redundáns szondák beépítését végeztük. A távjelzőrendszer kiépítésével az operatív kárelhárítási tevékenységet nagyobb időelőnyvel, online hozzáféréssel lehet majd végezni. A fejlesztések a nagylaki, makói, szegedi, tiszaszigeti és apátfalvi állomásokat érintették.

- Informatikai és távközlési fejlesztések. Az árvízi helyzetekben a gyors reagálás és a hatékony védekezés érdekében a korábbi követelményeinek is megfelelő informatikai és távközlési eszközök beszerzését, valamint a meglévő rossz minőségű eszközök cseréjét irányoztuk elő. Ez elsősorban új réz kábelek alkalmazását, több helyen modemek beszerzését, és a gátörházak munkaállomással felszerelését jelentette, továbbá a távközlő rendszerhez szükséges IP-készülékek beszerzését is elvégeztük.

A projekt műszaki létesítményeinek megvalósításával a 11.06. árvízvédelmi szakasz által védett torontáli ártéri öblötben az árvízi kockázat csökkent. Az itt élő lakosság és az öblötben található nemzetgazdasági értékek védelme mára megfelel a korábbi követelményeknek. (Alul: a megújult kiszombori gátörház.)

Kiss Csongor (Fotók: Atívíz)

Száraz-éri rekonstrukció

Készültség 85 százalék fölött

A beruházás a Sámson-apátfalvi Száraz-ér és a királyhegyesi Száraz-éri főcsatorna Csanádalberti és Tótkomlós közötti, mintegy 16 km-es szakaszát érinti Ambrózfalva, Nagyér, Csanádalberti és Tótkomlós települések közigazgatási területén.

A tervezett élőhely-helyreállítási (rekonstrukciós, revitalizációs) fejlesztés célja a további kiszáradás megakadályozása, víz-visszatartás megvalósítása, az idegenhonos növények további terjedésének megakadályozása, a már meglévő állományok irtása, ezáltal a természetes, őshonos növény- és állatfajok védelme. A Száraz-ér védelem alatt álló területén a vizes élőhely-rekonstrukciókkal és fejlesztésekkel együtt környezettudatosságot növelő bemutató-szemléltető-oktató eszközrendszer is kiépül.

A kitűzött célok megvalósítása érdekében a következő munkák valósulnak meg:

- Ökológiai víztározók kialakítása; a tározó helyszíneit (a víz-visszatartás érdekében) Tótkomlós két belterületi és egy külterületi szakaszán jelölték ki (három helyszínen összesen négy tározót). A tervezett tározók teljes területe 25 ha, az összes víztározó-kapacitás 150 ezer m³.

- Tiltó műtárgy beépítése, amely zárásával 2 m-es vízszint duzzasztható a királyhegyesi Száraz-éri szakaszon.

- 16 km csatorna medrének rendezése (a királyhegyesi Száraz-éri szakaszon), ahol tájidegen fajok eltávolítása és kedvezőbb mederállapot kialakítása a cél.

- Idegenhonos fás szárú növényfajok eltávolítása;

Facölöpös partbiztosítás

Tározóépítési munkálatok Tótkomlós

- Tájra jellemző őshonos fa- és cserjefajból 960 egyed telepítése;

- Tanösvény kialakítása (1500 m hosszban);

- Monitoringszközök beszerzése.

A kivitelezési munkák 2015. január végi állása:

Csanádalbertinál a 3. számú, Tótkomlós belterületén az 1. számú, új építésű duzzasztó műtárgyak elkészültek, a tereprendezést végzi a kivitelező. A külterületi részen a Sámson-apátfalvi Száraz-éri és a királyhegyesi Száraz-éri főcsatorna találkozásánál lévő két (1. és 4. sz.) duzzasztó műtárgy felújításához szükséges szerkezetek elkészültek, beépítésük tavasszal várható.

A Tótkomlós belterületi részén létesülő tározók (I. és II. sz.) töltésépítési és rézsűképzési munkái 96 százalékos készültségűek, a tiltó műtárgyak beton munkái elkészültek, az elzáró szerkezeteket elhelyezték, az elő- és utófenék RENO-matracos védelmének kialakítása folyamatban van.

A külterületi III. számú tározó földmunkái, a gazkaszálás és cserjeirtás 95 %-os készültségűek.

A kotrási munkálatok 2014 júniusában kezdődtek el és október 31-ig be is fejeződtek. A Tótkomlós belterületén hátralévő mintegy 600 méteres szakasz kotrását 2015 tavaszán végzi el a kivitelező csakúgy, mint a facölöpös partbiztosítási munkákat és a növénytelepítést. Hátra van még Tótkomlós belterületén egy másfél km-es tanösvény kialakítása, amely bemutató táblákkal, megfigyelő toronnyal fogja szolgálni az érdeklődő közönséget.

A megvalósítás megfelelő ütemben, a hatósági időkorlátok teljes körű figyelembe vételével zajlik. A projekt készültségi szintje – e cikk írásakor – meghaladta a 85 százalékot.

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság és Tótkomlós önkormányzata által alkotott konzorcium révén megvalósuló projekt bruttó összköltsége 492 millió 514 ezer 577 forint, mely az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetésének társfinanszírozásában valósul meg.

A kivitelezési munkálatok 2014 májusában kezdődtek és várhatóan ez év májusában fejeződnek be.

Máté-Tóth Anita
(Fotók: Ativizig)

Az állománygyűlés kitüntetettjei

Az Ativízig vezetése 2011 óta negyedik alkalommal tartotta meg 2014. december 9-én az igazgatóság éves állománygyűlését. *Dr. Kozák Péter* igazgató a következőkről adott átfogó tájékoztatást az igazgatóság többségéről mostani lapszámunk cikkeiben is olvashatnak:

– módosuló jogszabályok, szervezeti változások;

– Fenntartó gép és hajózási üzemág bemutatása;

– az igazgatóság 2014. évi költségvetésének alakulása;

– immateriális javak és tárgyi eszközök beszerzése 2014-ben;

– a 2014-es hidrológiai év eseményei;

– a 2014. évi belvízvédekezés;

– a 2014. január 20–30. közötti III. fokú környezeti kárelhárítási készség a Kurca főcsatornán;

– 2014. március 3–7. közötti balatoni vízkárelhárítási segítségnyújtás a közép-dunántúli igazgatóság (Székesfehérvár) területén;

– 2014. szeptember 12–19. közötti árvízvédekezési segítségnyújtás a Nyuduvíz (Szombathely) és az Éduvív (Győr) működési területén;

– az ár- és belvízvédelmi művek őszi felülvizsgálatának eredményei, tapasztalatai;

– az állami és társulati művek átvétele;

– 2014. évi közfoglalkoztatási programok;

– az igazgatóság lezárult és folyamatban lévő EU-támogatású projektjei;

– a Szeged-belvárosi árvízvédelmi rendszer fejlesztése;

– személyzeti hírek, kitüntetések;

– Ativíziges nyári gyerektábor.

A 2012. szeptember 1-jével hatályba lépett „Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Reprezentációs Szabályzat” értelmében a munkáltató a 25 és 35 év szolgálati idővel rendelkező, az igazgatóság állományából nyugdíjba vonuló dolgozó részére ajándéktárgyat adományoz.

2014-ben egy kolléga részesült ilyen ajándéktárgyban. Az ő távozása saját szükség szerű döntése volt, azonban az igazga-

tóság vezetése 35 éves szolgálati idejére, és kiemelkedő szakmai tevékenységére tekintettel odaajándékozta neki a jubileumi aranygyűrűt.

*

Molnár László, a gazdasági osztály osztályvezetője 1979. március 12-én kezdte meg szolgálatát az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság hódmezővásárhelyi szakasz mérnökségén, mint szociálpolitikai ügyintéző. Később mint előadó, 1985. június 1-jei kinevezésétől pedig mint vezető adminisztrátor tevékenykedett a szakasz mérnökségén.

1992. december 15-én nevezték ki az igazgatóság központjában a gazdasági osztály osztályvezetőjének, ezt a munkakört egészen 2014. október 27-ig látta el. Munkaköri feladatai közé tartozott az igazgatóság gazdálkodásának pénzügyi-számviteli tervezése, nyilvántartása, a funkcionális terület szakmai irányítása.

Osztályvezetői tevékenysége során ellátta a gazdasági osztályon belül a pénzügyi és számviteli, a bérelszámolási és az eszközyilvántartási csoportok irányítását és felügyeletét. Pénzügyi-gazdasági vezetői döntéseknél tanácsadóként, döntések előkészítőjeként működött közre. Irányítása mellett készültek el az igazgatóságra vonatkozó számszaki beszámolók, intézkedési tervek, statisztikák, bevallások, jelentések.

A vízügyi ágazatban korábban bevezetett Forrás SQL-rendszer működtetésében igazgatósági szinten vezető szerepet töltött be. Az ár- és belvízi védekezésekkor a pénzügyi szakcsoport vezetője volt.

Szakmai tevékenysége elismeréseként 1986-ban *Kiváló dolgozó* elismerésben, 1987-ben *Igazgatói dícséretben* részesült.

1997. március 12-én a vízügyi szolgálatban végzett kimagasló munkájának elismeréseként az igazgatóság vezetése főtanácsosi címet adományozott neki. A 2009. október 23-i nemzeti ünnep alkalmából a környezetvédelmi és vízügyi miniszter *Miniszeri elismerő oklevél* kitüntetésben részesítette. Molnár László munkáját mindig kifogástalanul végezte. Kiegyensúlyozott, korrekt vezető és munkatárs volt, aki feletteseivel,

Molnár László

kollégáival mindig közvetlen és jó munkakapcsolatot ápolt. Közalkalmazotti jogviszonya 2014. október 27. napjával közös megegyezéssel, 35 év szolgálati idő után, kérésére megszűnt. Köszönjük a vízügyi igazgatóságon végzett több évtizedes munkáját!

*

Az állománygyűlés keretében adta át az igazgatóság vezetése három kolléga részére a jubileumi jutalmakról szóló hivatalos iratot is.

Kozla László, a szegedi szakasz mérnökség csatornaőre és *Marovszki József*, az MBSZ szivattyútelep-kezelője 25 éves, *Máriás Imre*, szintén az MBSZ szivattyútelep-kezelője pedig 30 éves jubileumi jutalomban részesült.

*

Az ünnepi rendezvény zárszavaként *Ozsvár Gábornak*, a hódmezővásárhelyi szakasz mérnökség csatornabiztosának több évtizedes kiemelkedő szakmai tevékenységéért, illetve 50. születésnapja alkalmából a *Pintér Sándor* belügyminiszter által adományozott karórárt adta át az Ativízig vezetősége.

*

Kollégáinknak gratulálunk, és további jó munkát kívánunk! (Fotók: Fiala Károly)

Nagyszöllösi Nóra

Ozsvár Gábor

Kozla László

Marovszki József

Máriás Imre

Szeged belvárosi árvízvédelmi rendszerének fejlesztése

Az Ativízig 11.01. Gyála–Szeged–algyői árvízvédelmi szakasza a Tisza jobb partján a szerb határtól az algyői vasúti hídig terjed, a 0+000–31+512 tkm-szelvények között, a 2.54. sz. szegedi ártéri öblözet déli részén. Az árvízvédelmi szakasznak része a Szeged belterületén található partfal, melynek rekonstrukciója a 13+240–15+326 tkm-szelvények között a Szeged belvárosi árvízvédelmi rendszer fejlesztése c. KEOP-2.1.2/2F/09-2011-0004 kódszámú projekt keretében valósul meg. A projekthez kapcsolódó engedélyes és kiviteli tervek elkészítésére a nyílt közbeszerzési eljárás nyerteseként a Mélyépterv Komplex Mérnöki Zrt. szerzett jogosultságot. A kivitelezési munkálatokat a Szeged SHK 2013 Konzorcium végzi.

A partfal jelenlegi állapotára, az eltérő műszaki beavatkozások szükségességére, valamint a város jövőbeni fejlesztési igényeire tekintettel, a rekonstrukcióval érintett partfalhosszot négy szakaszra osztották fel.

A 760 m hosszú I. szakasz a partfal déli kezdőpontjától a Tisza jobb parti elsőrendű árvízvédelmi töltése 13+240 tkm-szelvényében indul és a Belvárosi hídig tart. Ezen a szakaszon vízzáró résfal készült +2,50, illetve +3,00 m-es mélységig. A résfal tetején – a jelenlegi rakparti út szintjén – összekötő talpgerenda készült. A talpgerendából indul az a névlegesen 25 cm vastag köpenyfal, mely az eltávolításra kerülő – téglasúlytámfal előtt húzódó – kéregelem, valamint a felső szögtámfalelem előtt húzódva zárja le a szivárgások útját. A köpenyfal (bal oldali kép) felső éléhez csatlakozik a vasbeton fejtámfal, mely a meglévő szögtámfallal az új szerkezet együttdolgozását biztosítja. A vasbeton fejtámfalban (jobb oldali kép) helyezték el a német IBS cég által leszállított mobil falelemek talplemezeit. E szakaszon 60 cm magas mobil fal felállításával szűnik meg a magassági hiány.

A résfalak tetején végighúzódnak a talpgerenda, köpenyfal és fejtámfal dilatációkkal épült. A dilatációk helyei a partfalon je-

lenleg meglévő dilatációkhoz igazodnak. A szakasz mentén, a védvonalon négy lépcsőszerkezet található. E lépcsők vonalában a partfal előtt betervezett vízzáró résfal és fejtámfal folyamatosan végighalad.

A védvonalfejlesztés 228 m hosszú II. szakasza a Belvárosi híd északi szélétől a lépcsősor szélén lévő 90 fokos befordulás végéig tart. E szakasz esetében a fejlesztés során az I. szakasznak megfelelő, azzal azonos műszaki igények merültek fel. A hasonló helyi adottságok miatt a II. szakasz vasbeton szerkezeteinek műszaki megoldásai az I. szakaszéival megegyeznek.

A védvonal 440 m hosszú III. szakasza a Belvárosi hídtól északra lévő lépcsősor kezdetétől az északi felhajtó útnál lévő hídfőig tart. Itt a Tisza felé nyitás érdekében a jelenlegi parafaltal szintjénél alacsonyabb szinten – a 2006. évi LNV-vel megegyező magasságban – alakították ki a támfalat. A kiépített szögtámfal víz felőli oldalán készült a vízzáró résfal +3,00 m-es szintig, erre helyezték el a vasbeton talpgerendát. A talpgerendából kitüskézett köpenyfal a monolit vasbeton fejtámfalhoz köt be. A mobilfalat tartó fejtámfal magassága 40 cm, mely elegendő a mobilfal lehorgonyzó elemeinek elhelyezéséhez. A vasbeton fejtámfalhoz helyezték el a német IBS cég által leszállított mobil falelemek talplemezeit. E szakaszon 120 cm magas mobil fal felállításával szűnik meg a magassági hiány.

A résfalakat összefogó gerenda, a köpenyfal és a fejtámfal a hossza mentén, a régi lépcsők tengelyében dilatált. A külön ütemben bebetonozott szerkezeti elemek csatlakozásánál ezen a szakaszon is vízzárást biztosító, duzzadó szalagokat helyeztek el. A Huszár Mátyás rakpart déli és északi lejtőin a lezárását árvíz idején szintén mobil falelemek biztosítják 160 cm magasságban.

A védvonalfejlesztés IV. szakasza az északi felhajtó útnál lévő hídfőtől a 15+326 tkm-szelvényben lévő Bertalan hídig tart. A meglévő vasbeton parafaltal magasztása a meglévő szerkezet függőleges falára rá-

épített, átlagosan 36 cm magasságú és 40 cm széles vasbeton szerkezet megépítésével valósult meg. A meglévő, rossz állapotú dilatációk újjáépítése is elkészült. A tervezési szakaszon hét kulisszanyílás található. Az átépítés során a kulisszanyílások meglévő beforduló falrészzeit elbontják a járda szélesítése érdekében. A meglévő nyílások helyén épülnek ki a tervezett új kulisszanyílások és lépcsők, melyek ideiglenes lezárását árvízkor IBS típusú mobil elemek biztosítják. A meglévő parafaltal nyomvonalában, a 14+981 tkm-nél lévő, a Pick Szeged Zrt. tulajdonát képező, használaton kívüli, vasbeton vízkivételi akna árvízvédelmi kockázatot jelentett, csökkentése érdekében betonnal töltötték ki, eltömlésével megtörtént.

Az új vízzáró vasbeton falszerkezetek létesítésével nélkülözhetetlenné vált a mentett oldalon egy szivárgó rendszer megépítése is a rekonstrukcióval érintett szakasz teljes hosszában. E szivárgó rendszer egyik célja az árvizes időszakokban – különösen nagy vizek idején – az eddigiekben tapasztalt, mentett oldali fakadóvízes jelenségek lehetőség szerinti kiküszöbölése, valamint a buzgárosodási kockázat kizárása. A szivárgó rendszer másik fontos szerepe a nagy vizek levonulása utáni időszakokban a mentett oldalon kialakuló talajvízszint lehetőleg gyorsabb süllyesztése azzal, hogy gravitációs „megcsapolja” a szivárgásgátló vasbeton fal mögötti, part menti sávot. Ebből adódóan az újonnan beépített vízzáró vasbeton szerkezetek hátoldalán nem tud jelentős víznyomás kialakulni.

A szivárgó rendszer két fő eleme az árokszivárgó és a lemezszivárgó, melyek lejtése és a tervezett átemelők elhelyezkedése alapján északi és déli ágra különíthetők el. A IV. szakasz mentén húzódnak a szivárgó rendszer által a jövőben összegyűjtött vizeket a városi, egyesített csatornahálózatba három helyen lehet majd bevezetni.

A most ismertetett projektelemek közül a kivitelező – e cikk megírásáig – a következőkkel készült el (*ld. a 7. oldalon*):

Árvízvédekezésen a Dunántúlon

A Nyugat-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén kialakult árvízvédelmi helyzetre tekintettel, az Országos Műszaki Irányító Törzs (OMIT) utasítására több vízügyi igazgatóságtól is, így az Ativíz személyi állományából is elindult 2014. szeptember 12-én 10 órakor 4 műszaki, 11 gátőr, 2 csatornaőr és 2 gépész a Nyuduvíz (Szombathely) területére – segítségnyújtásra. A kontingens 15.50-kor érkezett meg a 06. 02. körmendi védelmi szakasz védőközpontjába. Rövid eligazítás után 24 órás figyelőszolgálatra és záporzivattyúk kezelésére osztottak be bennünket. Váltásban 2014. szeptember 15-én 10 óráig dolgoztunk.

2014. szeptember 14-én délután – átcsoportosítva a kollégákat – a Rába folyó jobb partján 700 m hosszban nyúlgátat kellett építeni – 12-en 4 óra alatt levezényelték és elvégezték a rájuk bízott feladatot.

2014. szeptember 15-én délután átvezényelték bennünk Murarátka településre.

A község alsó részei két nappal az érkezésünk előtt már egyszer „eláztak” a dombokról lezúduló víztől, és az ott lakók másodsor már nem akartak víz alá kerülni – most a Mura áradásától. Itt segítőkész, együttműködő polgármesterrel, emberek-

Szegedi figyelőszolgálat Murarátkánál

kel találkoztunk, akik már alig várták, hogy érkezzen olyan valaki, aki megmondja, hogyan és mit kell csinálniuk. Ennek következményeképpen jól koordinált, tempós védműépítéssel meg tudtuk akadályozni a falu alsó utcáinak elöntését. A tetőző vízállás itt 54 cm-rel volt magasabb, mint az eddig mért legnagyobb vízszint. A védmű kiépítése után 24 órás figyelőszolgálatot és a záporzivattyúk kezelését látta el a szegedi egység.

2014. szeptember 16-án az OMIT utasítására az Ativíz állományából egy másik, 4 gátőrből és 4 csatornaőrből álló osztagot vezényelték ki a 01.09 védelmi szakaszra,

az Észak-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Éduvízig, Győr) rábai szakaszmérnökségére. A 2014. szeptember 17–19. közötti időszakban, 6–18 óra között a kollégák figyelőszolgálatot láttak el, valamint segítséget nyújtottak a vízszintrögztetésben. Műszaki beavatkozásra itt szerencsére nem volt szükség.

A Nyuduvíz területére kirendelt szegedi osztag szeptember 18-án 18 órakor tért vissza az Ativíz területére. Az Éduvízig területére kirendelt 8 tagú, fizikai dolgozóból álló osztagunk 2014. szeptember 19-én 18 órát követően indult haza.

Németh György

Homokzsáktöltés a Rábánál
(A fotók a szerző felvételei)

Ideiglenes töltésmagasítás a Rábánál

Szeged belvárosi árvízvédelmi rendszerének fejlesztése

(Folytatás a 6. oldalról)

– Az I–IV. szakaszon a résfalak elkészültek, így összesen 1382 m résvezető gerenda és 1382 m résfal épült meg.

– Az árokszivárgó építési munkálatai az I–III. szakaszokon befejeződtek, így a tervezett északi és déli szivárgó rendszer 1390,6 fm hosszúságban elkészült.

– A IV. szakaszon 140 fm hosszúságú

árokszivárgó és 120 fm hosszúságú lemezszivárgó is kiépült.

– Az északi és a déli áttemelő műtárgyak vasbeton szerkezetei szintén megépültek.

– A I–IV. szakaszokon a résfal és a köpenyfal közti kapcsolatot biztosító talpgerendából 1522 m, a köpenyfalból 1537 m, valamint a fejgerendából 2023 m a kiviteli terveknek megfelelően elkészült.

A kivitelezési munkálatok várhatóan 2015. május végéig fejeződnek be. A szükséges jóváhagyásokkal, a szigorú előírások betartásával, nagy technológiai fegyelemmel és a megfelelő műszaki feltételek biztosításával a kivitelező télen is végzi a tervezett munkálatokat.

(A fotók a szerző felvételei)

Sári Csaba

ESUWATER – a fenntartható vízgazdálkodási infrastruktúráért Újabb határ menti fejlesztés valósult meg

A „Fenntartható vízgazdálkodási infrastruktúra kialakítása a magyar–román határ menti régióban” (ESUWATER) elnevezésű projekt 2014. október 31-én hivatalosan is befejeződött. A beruházás Mórahalom önkormányzata mint vezető partner, valamint a Románia területén található Zombolya és az Atívízig projektpartnerségével valósult meg európai uniós forrásból, mintegy 1,3 millió eurós költségvetésből. Igazgatóságunk projektrészének megvalósítására közel 200 ezer euró állt rendelkezésre, 85 százaléka uniós forrásból, 15 százaléka pedig kormányzati támogatásból származott.

Az Atívízig beruházásában egy ikerzilipes vízviszatarató műtárgy, egy szivattyútelep, valamint a magyar–román országhatár közelében kialakított vízrajzi mérőállomás épült a 11.07. számú Sámson-élővízi belvízvédelmi szakasz területén található Cigányka-éri-főcsatornán. A projekt keretein belül informatikai eszközbeszerzésre is lehetőség nyílt.

A létesítmények generálkivitelezését a lefolytatott közbeszerzési eljárás nyerteseként a Békés Drén Környezetvédő Víz- és Mélyépítési Kft. végezte. Az építési munkálatok 2013 szeptemberében kezdődtek, és 2014. augusztus 31-én fejeződtek be, mindvégig Bába János műszaki ellenőr felügyeletével. A vízi létesítmények sikeres műszaki átadás-átvételére 2014. szeptember 17-én került sor.

A megépült létesítmények nagymértékben hozzájárulnak a Maros hordalékkúpján elhelyezkedő Cigányka-éri-főcsatorna menti térség vízkészlet-gazdálkodási problémáinak enyhítéséhez.

A Battonya külterületén, a Cigányka-éri-főcsatorna 4+116 km szelvényében megépült vízviszatarató műtárgy (*bal oldali alsó kép*) segítségével belvizes időszakban a Cigányka-éri-főcsatorna medrében összegyülekező vizek szükség szerint visszatartatók, majd szabályozott módon vezethetők tovább a befogadó királyhegyesi Száraz-éri belvízrendszer irányába.

Belvízvédelmi funkciója mellett a vízviszatarató műtárgy lehetőséget biztosít felkészülésre az aszályos, vízhiányos időszakra is, segítségével ugyanis lehetőség nyílik a főcsatorna vízgyűjtő területére hulló, mederben összegyülekező csapadékvizek megőrzésére, helyben tartására, ökológiai, mezőgazdasági célú hasznosítására Battonya, Magyardombegyház, Dombegyház települések térségében. A szivattyútelep segítségével a természetes úton összegyülekező vízkészleten túl további, hasznosítható vízkészlet juttatható a főcsatorna vízviszatarató műtárgy feletti szakaszára a királyhegyesi Száraz-ér irányából.

A vízviszatarató műtárgy, illetve a szivattyútelep megfelelő kialakításának és színvonalának legfőbb bizonyítékául számomra

Temesvári Mihálynak, a Műszaki Biztonsági Szolgálat vezetőjének a műtárgy megtekintése közben – Schilsong János társaságában – mutatott jó kedve szolgált, amelyről a helyszíni szemlén készült felső fénykép tesz tanúbizonyságot.

A vízrajzi mérőállomást a magyar–román országhatár közelében, a főcsatorna 17+332 km szelvényében építették ki. Lehetővé teszi a főcsatorna határon túli szakaszáról érkező vizek mennyiségi, illetve minőségi paramétereinek napi szintű megfigyelését.

A mérőállomás által rögzített vízrajzi adatok, valamint a szivattyútelep és a vízviszatarató műtárgy üzemelési adatainak (szivattyú üzemállapota, zsiliptáblanyitás, alvív és felvíz szintje, kapcsolószekrény-nyitás) interneten keresztül továbbítását, az adatok lekérdezését, megjelenítését a beszerzett informatikai eszközök (modem, notebook, web szerver) biztosítják. Alsó, jobb oldali képünkön a Kevermes külterületén, a Cigányka-éren elhelyezett vízrajzi mérőállomás látható. (Fotók: Atívízig)

A projekt megvalósításában igazgatóságunk részéről Frank Szabolcs, a beruházási és vagyonkezelési osztály vezetője, Rác Szabó Gabriella pénzügyi asszisztens, Antal Jánosné projekt asszisztens, Nagyszöllősi Nóra PR-munkatárs, Bába János műszaki ellenőr vett részt, továbbá szakmai támogatást nyújtott Versegi László hódmezővásárhelyi szakaszmérnök, Temesvári Mihály MBSZ-vezető, Andó Mihály, a vízrendezési és öntözési osztály vezetője, valamint Schilsong János főenergetikus, akiknek a projektben végzett munkájukért, valamint első projektem projektmenedzseri feladatainak ellátásához nyújtott támogatásukért ezúton is szeretném köszönetemet kifejezni.

Vígh Máté

Emléktábla-avatás Csongrádon

2014. október 8-án Murányi László, az Összefogás Csongrádért Egyesület elnöke és dr. Kozák Péter, az Ativízig igazgatója emléktáblákat avatott a csongrádi gáton. A nemrég befejezett rekonstrukciós munkák által megszépült csongrádi töltés támfalán, immár három helyszínen látható emléktábla, melyek Forgó László és dr. Simády Béla vízügyi igazgatóknak, valamint Sohlya Gyula csongrádi főjegyzőnek állítanak emléket. (A projektről a www.ativizig.hu oldalon a 'projektek' menüpont alatt olvashatnak bővebben.)

Az eseményen, melyet részvételével megtisztelt Simády Béla özvegye és fia, valamint Forgó László lánya is, az Ativízig igazgatója elismerő szavakkal szólt a jeles vízügyes elődökről. Az eseményt kezdeményező egyesület elnöke javaslatot tett arra, hogy a tábláknak helyet adó gátszakaszokat nevezzék el a néhai, köztisztviselőben álló személyek nevét viselő sétányoknak.

Nagyszöllősi Nóra

Forgó László (1913–1991)

Erdőmérnöki oklevelének megszerzése után 1936-ban szülőhelyén, Csongrádon alkalmazták a Csongrád–sövényházi Ártmentesítő és Belvízszabályozó Társulatnál. Később a társulat jogutódjaként létrejött Szegedi Vízügyi Igazgatóság Csongrádi Szakasz mérnökségén dolgozott.

Húsz évi folyamatos ottani működése után 1956. június 16-tól nevezték ki vízügyi igazgatóvá Szegedre. Igazgatása alatt a fiatal mérnökökből komoly szakgárda nevelődött föl. Az 1970-es Tisza-völgyi árvíz idején, az Alsó-Tisza vidékén ő töltötte be a nagy felelősséggel járó védelemvezetői tiszteletet. Forgó László 1971-ben vonult nyugdíjba.

Az emléktábla-avatás résztvevőinek egy csoportja (a szerző fotója)

Dr. Simády Béla (1931–1993)

Szegeden született, ifjúkorát Csongrádon töltötte. A Budapesti Műszaki Egyetemen 1956-ban kapott mérnöki diplomát. 1962-ben kezdett a vízügyi igazgatóságnál dolgozni, ahol a csongrádi, majd a szegedi szakasz mérnökséget vezette. 1966-tól 1971-ig termelési igazgatóhelyettes, majd húsz éven keresztül, 1971-től 1991-es nyugdíjazásáig az Ativízig igazgatója volt.

1972-ben a műegyetemen szakmérnöki oklevelet, 1974-ben műszaki doktori címet szerzett. Elméleti és gyakorlati mérnöki munkássága elsősorban az ár- és belvízvédekezéssel, továbbá jelentős vízügyi létesítmények építésével kapcsolatos.

1970-ben a Maros folyón a makói buzgársor védelmét vezette, utána a Tiszánál a Szeged–algyői olajmező körzeti védelemvezetője volt. A Tisza-völgyi árvízvédelmi rendszer fejlesztésében végzett kiemelkedő tevékenységéért 1980-ban megosztott Állami Díjban részesült.

Napjainkban is főként az ő nevéhez fűződik az azóta világvversenyek színhelyévé vált Maty-éri evezőspálya létrehozása. A Magyar Hidrológiai Társaság szegedi területi szervezetében 14 éven át töltötte be az elnöki tiszteletet.

MHT Ifjúsági Napok Mosonmagyaróváron

A Magyar Hidrológiai Társaság 2014. szeptember 18-19-én, a Nyugat-magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karán rendezte meg a XXI. Ifjúsági Napokat, 94 regisztrált résztvevővel. A nyitó plenáris ülésen dr. Szlávik Lajos elnök megnyitója és a köszöntő beszédek után dr. Szakál Pál, az egyetem dékánhelyettese beszélt Magyaróvár történelmi szerepéről a hazai vízgazdálkodás tudományában.

Ezt követően dr. Gayer József, Mayer Livia és Sebestyén Nikolett tartottak élménybeszámolót a Stockholmi Ifjúsági Víz Díj pályázat eseményeiről.

A plenáris ülés filmvetítéssel zárult, Mosonyi Szabolcs: „Vad Szigetköz – A szárazföldi delta” c. filmje a Szigetköz élővilágába nyújtott betekintést. A két napos rendezvény keretében 33 előadás hangzott el, és négy posztert mutattak be.

Igazgatóságunk az akkor aktuális belvízvédekezési feladatok, valamint a dunántúli vízügyeknek adott árvízvédekezési segítségnyújtás, és a megszorított napi feladatok miatt nem képviseltette magát a rendezvényen.

(E tájékoztatás Gampel Tamás beszámolója alapján készült, amely az MHT november–decemberi hírei közt olvasható a www.hidrologia.hu oldalon.

Zsóri Edit

Társulati művek átvétele, önkormányzati felajánlások

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 2014. január 1. napjával módosult 3.§-a értelmében azon állami tulajdonban lévő vizek és vízellátási művek, amelyek esetében víztársulat vagyongazdálkodási joga, vagy kezelői joga van bejegyezve az ingatlannyilvántartásba, vagy egyébként víztársulat üzemeltetésében állnak, e törvény erejénél fogva a működési terület szerinti vízügyi igazgatási szerv vagyongazdálkodásába kerülnek.

A törvény említett szakasza a vízügyi igazgatóságokat jelöli meg mind a kizárólagos állami tulajdonban lévő, mind pedig a forgalomképes állami tulajdonú vizek és vízellátási művek – ide nem értve a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény hatálya alá tartozó vizeket és vízellátási műveket – vagyongazdálkodójaként.

A jogszabályváltozás folytán 2015. január elsejei állapot szerint a kormányhivataloktól 291, a víztársulatoktól 2358 ingatlan került igazgatóságunk vagyongazdálkodásába, továbbá 55 ingatlan kapcsán ingatlannyilvántartási kérelmünk elbírálása folyamatban van.

Igazgatóságunk vagyongazdálkodási jogának létesítése ingyenesen, egyoldalú nyilatkozatunkat tartalmazó kérelmünk alapján történt.

A jogszabályi rendelkezések végrehajtása során – az Ativízig működési területére figyelemmel – a Csongrád, Bács-Kiskun, Békés, valamint Jász-Nagykun-Szolnok megyei kormányhivatalokkal, továbbá nyolc vízgazdálkodási társulattal (Szegec és környéke Vgt., Kiskunmajsa és környéke Vgt., Dél-Békés megyei Vgt., Tisza-Marosszögi Vgt., Szentés és környéke Vgt., Tisza-Kunsági Vgt., Csongrád és környéke Vgt., Körösi Vgt.), illetve számos egyéb kezelővel (pl. Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága, Állami Autópályakezelő Zrt., stb.) tettük fel a kapcsolatot.

Folyamatban van a víztársulatokkal azon vizek és vízellátási művek birtokba adására irányuló megállapodások egyeztetése és megkötése, melyek esetében az igazgatóság vagyongazdálkodási jogát már bejegyezték az ingatlannyilvántartásba.

Az Ativízig területén 7050 km csatorna van, ebből az igazgatóságunk által kezelt kizárólagos állami tulajdon 1287 km, a társulatoktól a vagyongazdálkodásunkba került, illetve átadás alatt lévő csatorna hossza pedig mintegy 3200 km. Így az igazgatóság által kezelt csatornák hossza megnégyszereződött. Korábban 35 belvízi szivattyútelepünk 98 m³/s vizet volt képes áttemelni. Az állami tulajdonú, előzőekben társulati kezelésű 80 szivattyútelep és sziv-

vattyúállás jelentősen megnövelte az igazgatósági szivattyúzási feladatokat, eltolva azokat a közbenső áttemelések felé.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény ugyancsak 2014. január 1. napjával módosított 45/D. paragrafusa lehetőséget biztosított továbbá a települési önkormányzatoknak, hogy a tulajdonukban lévő belvízelvezetést vagy öntözést szolgáló vízfolyást, csatornát a működési terület szerinti vízügyi igazgatási szerv részére üzemeltetésre és fenntartásra felajánlják.

A megadott törvényi határidőn (a rendelkezés hatályba lépéstől számított három hónapon) belül összesen 31 önkormányzattól (Algyő, Apátfalva, Balástya, Battonya, Csanádpalota, Domaszék, Dombiratos, Ferencszállás, Földeák, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Királyhegyes, Kiskunmajsa, Kiszombor, Klárafalva, Kövegy, Kübekháza, Magyarcsanak, Makó, Maroslele, Medgyesbodzás, Mórahalom, Nagylak, Óföldeák, Orosháza, Pitvaros, Sándorfalva, Szegec, Székkutas, Szentés, Tótkomlós) érkezett felajánlás az Ativízighez.

A felajánlások közül szakmai ellenőrzésünk alapján mintegy 200 ingatlan (hosszvetőlegesen 424 km csatornahossz) átvételét javasoltuk üzemeltetésre.

Dr. Csala Éva

Országos vízkészlet-gazdálkodási és víziközmű konferencia

2014. október 7–9. között rendezték Hajdúszoboszlón az Országos vízkészlet-gazdálkodási és víziközmű konferenciát az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF), illetve vízügyi igazgatósági kollegák részvételével. Két nagyon hasznos és egyben kellemes napot tölthettek el a résztvevők (fotó: Tisztántúli Vízügyi Igazgatóság). A tanácskozási tárgya az igazgatóságok tájékoztatása, a víziközműves ágazati fejlemények bemutatása és a 2. vízgyűjtő-gazdálkodási terv további feladatainak ismertetése volt. Témái:

- Az OVF víziközmű/vízminőségi munkacsoport feladattervének 1. pontjában megjelölt „Víziközmű társulatok törvényességi felügyelete”, a szakmai felügyelet tartalmának meghatározása;
- A vízgyűjtő- és vízkészlet-gazdálkodás, víziközmű feladatok és az árvízi kockázati térképezés feladatainak összefüggései;
- A víziközmű társulatok működésével, törvényességi ellenőrzésével kapcsolatos Kdvvíz-utasítások;
- Új víziközmű információs rendszer kialakítása;
- Az OVF víziközmű munkacsoportjának korábbi és jelenlegi tevékenysége;
- Vízkészlet-gazdálkodás fejlesztése
- Víziközmű társulatok működésével, törvényességi ellenőrzésével kapcsolatos -vizíges tapasztalatok;
- A 2. vízgyűjtő-gazdálkodási terv hidromorfológiai vonatkozásai;
- Védett területek a VGT2 tervezésben;
- Vízügyi és biológiai feladatok a VGT2 tervezésben;

– Vízgyűjtő-gazdálkodási terv felülvizsgálata (VGT2), tervezési feladatok;

– A VGT2 vízminőségi állapotértékelése és annak adatigénye. Az értekezlet első felében az előadások hangzottak el, a második felében pedig az előzetesen beérkezett és a helyszínen elhangzott kérdéseket, hozzászólásokat vitatták meg.

A prezentációkat fakultatív kirándulás követte, megtekintettük a Keleti-főcsatorna balmazújvárosi vízkivételi művét. Debrecen részben innen kapja ivóvizét, valamint ipari- és öntözővizét. Szentantúli lehetünk a híres daruvonulásnak, a késő őszi naplementék eseményének, a Hortobágy egyik leglátványosabb madármozgalmának. Az eget betöltő hangos darucsapatok látványa minden szemlélő számára felejthetetlen élményt nyújtott.

Nagy Ferenc

Közfoglalkoztatás – tavaly mintaprogramban is

Igazgatóságunk a korábbi évekhez hasonlóan 2014-ben is részt vett az országos közfoglalkoztatási programokban, de párhuzamosan egy mintaprogramban is szerepet vállalt. A 2013–14. évi téli átmeneti OKP 2013 novemberétől 2014 áprilisáig tartott 923-as átlagléttszámmal, 598 millió forintos költségvetéssel.

2014 májusától két ütemben valósul meg az országos programok lebonyolítása: az I. ütem májustól szeptemberig tartott, rekordnak számító 1900 fős átlagléttszámmal és közel 1 milliárd forintos költségvetéssel. A II. ütem jelenleg is tart, 2014 októberében kezdődött és 2015 februárjában ér véget, az első ütem létszám- és költségparaméterei közel felével megvalósulva.

A közfoglalkoztatási mintaprogramok tekintetében a 2014 októberében véget ért „Bio és- megújuló energiafelhasználás”

(Kazánprogram) és a 2014 szeptemberében a katasztrófavédelemnek átadott hatósági munkák megsegítésére irányuló program is eredményesen zárult az országos programokhoz hasonlóan.

A száraz tények bemutatása után a következőkben a szakaszmérnökségek és a Műszaki Biztonsági Szolgálat közfoglalkoztatási programok segítségével megvalósított kiemelkedő munkálatait mutatjuk be.

A medencés kikötő területén megvalósult a 24 m hosszúságú, kishajókikötőként funkcionáló pontonsor egymáshoz és parthoz rögzítése, a rézsű- és padkburkolatok, valamint a hajózási bázis belső gyeptakaróinak ápolása, kaszálása kézi és gépi erővel.

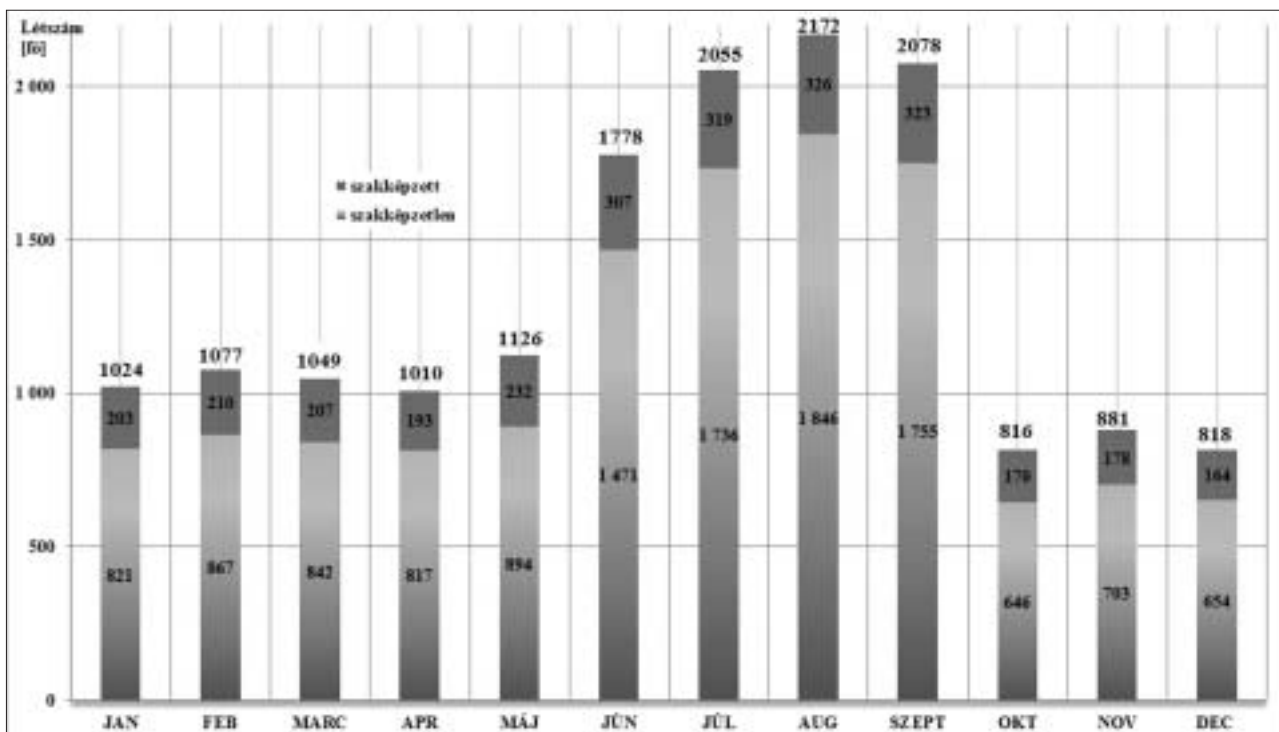
Az úszóművek és csónaktestek fém felületeinek, valamint fából készült padozatainak felújítása is megtörtént. A hajózási bá-

zis telephelyén a csapadékvíz elvezetése a rendszer tisztításával, helyreállításával és újrabetonozási munkák elvégzésével megoldottá vált.

A telephelyhez kapcsolódó adminisztratív, raktározási, valamint őrzésvédelmi feladatok biztosítása is a 2014. évi OKP segítségével valósult meg.

A szentesi szakaszmérnökség területén lévő Kurca-toroki örtelep szertárépülete előtt betonozási munkálatok történtek, az örtelepen a szennyvízbekötés megvalósításához földmunkavégzés, a Papgáti örtelepen lépcső, munkásszállás, valamint kútakna felújítása, újraépítése vált szükségessé, ezen munkálatok a közfoglalkoztatás keretein belül szintén kivitelezhetőek voltak. (A grafikonon: közfoglalkoztatási adataink 2014-ben)

Herceg Árpád–Dobos Péter

Munkáltatói kölcsön, szociális támogatások

A vízügyi igazgatási szervek 2012. január 1. napjával a Belügyminisztérium irányítása alá kerültek, így igazgatóságunkra is alkalmazandó a lakáscélú munkáltatói kölcsönről szóló 44/2012. (VIII. 29.) BM-rendelet, valamint az azonos című 37/2012. (VIII. 31.) BM-utasítás. Ezen új szabályozásnak megfelelően 2013. március 29. napjával igazgatóságunknál megalakult a lakástámogatási bizottság, melynek feladata, hogy az igazgatóság munkáltatói kölcsönrel kapcsolatos ügyeiben a vezetői döntés meghozatala érdekében – az igazgatási és jogi Osztály megkeresése alapján – véleményezze a benyújtott kérelmeket és azokkal kapcsolatosan,

határozati formában javaslatot terjesszen az igazgatóság vezetője elé. Az öt tagú bizottság Kádár Mihály műszaki igazgatóhelyettes vezetésével látja el tevékenységét, működését pedig a 27/2013. sz. igazgatói utasítással kiadott ügyrendje szerint látja el. A bizottságban az Atívíz szakszervezete és a közalkalmazotti tanács delegáltjai is képviseltetik magukat. A munkáltatói kölcsön adhatóságának feltételeit, az igénylés eljárásrendjét, a kölcsön mértékét és futamidejét jelenleg a „Lakáscélú munkáltatói kölcsön igénybevételének szabályzatáról” szóló 39/2014. sz. igazgatói utasítás tartalmazza.

(Folytatás a 13. oldalon)

A múlt esztendő hidrológiai összefoglalója

Időjárás

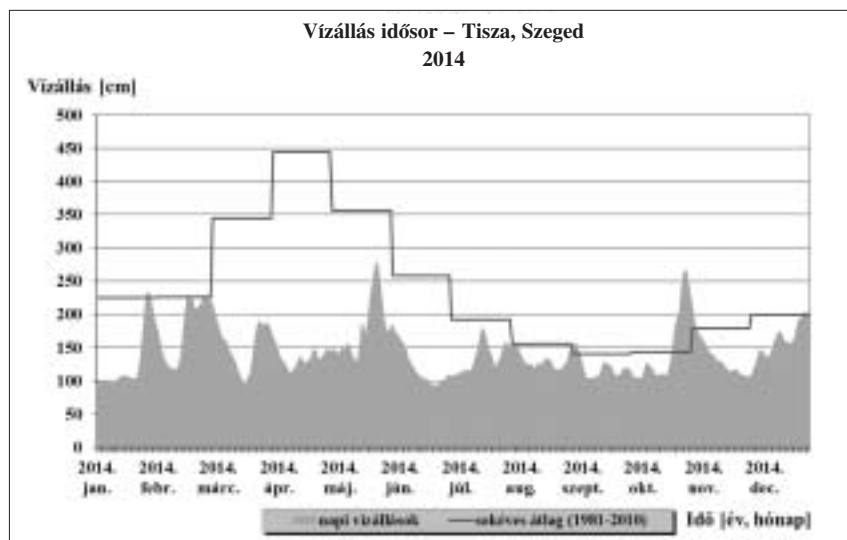
Csapadék

A legszárazabb hónapban, 2013 decemberében szinte alig hullott csapadék, az Ati-vízig területe lényegében csapadékmentes volt (a legtöbb helyen 1 mm alatti a havi összeg), és a Tisza vízgyűjtőjén is csak a sokéves decemberi átlag 20 %-a jelentkezett. A csapadékhajlam 2014. január közepétől nőtt, a Tisza völgyében ebben a hónapban, és februárban is átlag feletti csapadék hullott, de az igazgatóság területe továbbra is csapadékhányos maradt.

Száraz volt a tavasz első két hónapja is, csak a májusi esők fordítottak az időjárási helyzeten, amikor a működési területen a sokéves májusi átlag több mint kétszerese, a teljes vízgyűjtőn pedig annak 131 %-a hullott. A megszokottnál kevesebb eső érte a területet júniusban, majd a júliustól októberig tartó időszakban rendkívüli mennyiségek adódtak. A legnagyobbak júliusban, amikor területi átlagban a sokéves átlag közel háromszorosa áztatta a vidéket, de a tiszántúli állomásainkon három és félszeres értékek (200 mm feletti havi összegek) is kialakultak.

Bár területi átlagban az augusztusi csapadék az előző havitól elmaradt, csak közel másfélszerese lett az ilyenkor megszokottnak, de északi körzeteinkben ekkor is előfordultak kiugró, a sokéves átlag négyszeresét meghaladó havi összegek. Zalotán 2014. augusztus 5-én 100 mm feletti napi összeget is mértek (140 mm). Figyelemre méltó ugyanakkor, hogy a havi összegben is a legtöbbet, 263 mm-t elérő Zalotától alig 40 km-re lévő Székkutason egész hónapban csak 18 mm esett.

A következő két hónapban is északon volt nagyobb csapadék, szeptemberben néhol újra az átlagos négyszeresét kitevő érté-

ekkel. Az igazgatósági átlag szeptemberben és októberben két és félszerese lett az időszakra jellemző mennyiségnek. Az elmúlt intenzív esős időszakot egy jóval szárazabb november, majd egy csapadékbó december követte. A 12 hónapos összeg a Tisza vízgyűjtőjén 718 mm lett, a sokéves átlag 103 %-a, az igazgatóság területén 813 mm, az átlag 149 %-a.

Hóhelyzet

A Tisza vízgyűjtőjén felhalmozódó hótakaró a téli és tavaszi időszak legnagyobb részében elmaradt az ilyenkor megszokottól, csak rövid ideig, december elején volt nagyobb az átlagosnál. A hó vízkészlete január 30-án érte el a csúcspontját, 1,67 köbkilométert, az erre a napra számolt sokéves érték 59 %-át. Működési területünkön az első hó december 6-án jelentkezett, de hótakaró nem alakult ki, csak néhol lepel. A második havazást a fölöttünk január 25–27-én átvonult mediterrán ciklon hozta, mely 6–18 cm vastagságú és 6–18 mm víztartalmú hóréteggel borította a vidéket.

A nagyobb mennyiségeket a Duna–Tisza közti hátság, valamint Csongrád és Békés megye határán mérték. Ez a hó február első dekádjának végére teljesen elolvadt.

Léghőmérséklet

Az elmúlt évet többnyire magas léghőmérsékletek jellemezték. Az átlagnál némileg hűvösebb csak májusban és júniusban, valamint augusztusban volt, az összes többi hónapban átlag fölötti havi középhőmérsékletek alakultak ki. Különösen enyhe volt a tél és a kora tavasz: a januári, februári és márciusi középhőmérséklet 3–4 °C-kal is meghaladta az ilyenkor szokásosat. A téli hőmérsékleti viszonyokat jól jellemzi, hogy a várható 10 nap helyett csak egyszer, január végén süllyedt -10 °C alá a napi minimum, és hogy téli nap (amikor a napi maximum nem emelkedik 0 °C fölé) is csak 11 volt, fele a sokéves átlagnak. Elmaradtak viszont idén nyáron az utóbbi évek rendkívüli kánikulái: átlagos, 22 lett a hőségnapok száma, amikor a napi maximum eléri a 30 °C-t, és egyáltalán nem volt forró nap, amikor 35 °C-os, vagy ennél magasabb hőmérsékletet mérnek.

Az időszakra jellemzően jól melegebb volt az októbertől decemberig tartó időszakban is, amikor közel 3 °C-kal emelkedett a várható érték fölé a léghőmérséklet. Az elmúlt 12 hónap középhőmérséklete 12,8 °C lett, 1,8 °C-kal magasabb az átlagosnál.

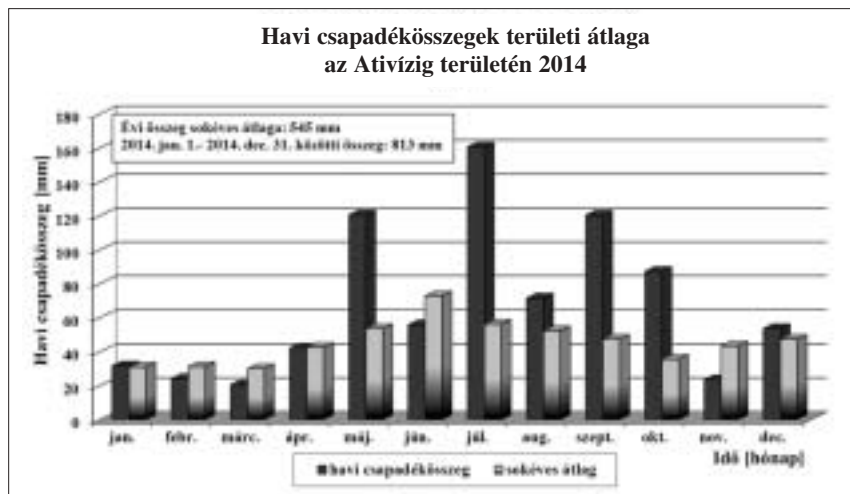
Vízjárás

Folyók vízjárása

A száraz téli félév és a hegyvidéki vízgyűjtőn az alsó-tiszainál kevésbé csapadékos nyári félév alacsonyan tartotta a kezelésünkben lévő folyók vízszintjét.

(Folytatás a 14. oldalon)

Havi csapadékösszegek területi átlaga az Ati-vízig területén 2014

Munkáltatói kölcsön, szociális támogatások

(Folytatás a 11. oldalról)

A kölcsön igénylésére valamennyi, az igazgatósággal közalkalmazotti jogviszonyban álló – határozott időtartamra kinevezett dolgozók esetében legalább kétéves igazgatósági közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkező – dolgozó jogosult, ha a szabályzatban foglalt feltételeknek megfelel.

A támogatás lakásépítési, lakásvásárlási (csere), bővítési, korszerűsítési célokra igényelhető, és összegszerűsége a felhasználás célja szerint differenciált: lakásépítés, lakásvásárlás (csere) esetében maximum 2.000.000 Ft; ingatlan bővítése esetén maximum 1.400.000 Ft; ingatlan korszerűsítésekor maximum 600.000 Ft-ig terjedhet.

A kölcsön összege fele-fele arányban 6 %-os kamatozású és kamatmentes részekből tevődik össze. A kölcsön visszafizetésének futamideje ugyancsak az igénylés jogcíme szerint alakul, lakásépítés, -vásárlás esetén legfeljebb 10 év, lakásbővítés esetén legfeljebb 7 év, lakáskorszerűsítésre pedig legfeljebb 5 év lehet. A munkáltatói kölcsön iránti kérelmeket a hivatkozott 39/2014. sorszámú igazgatói utasítás mellékletét képező formanyomtatványon, az igénylés célja szerint szükséges mellékletekkel együtt (pl. építési engedély, adásvételi előszerződés) kell az igazgatási és jogi osztályhoz benyújtani, mely intézkedik a lakástámogatási bizottság összehívása ügyében.

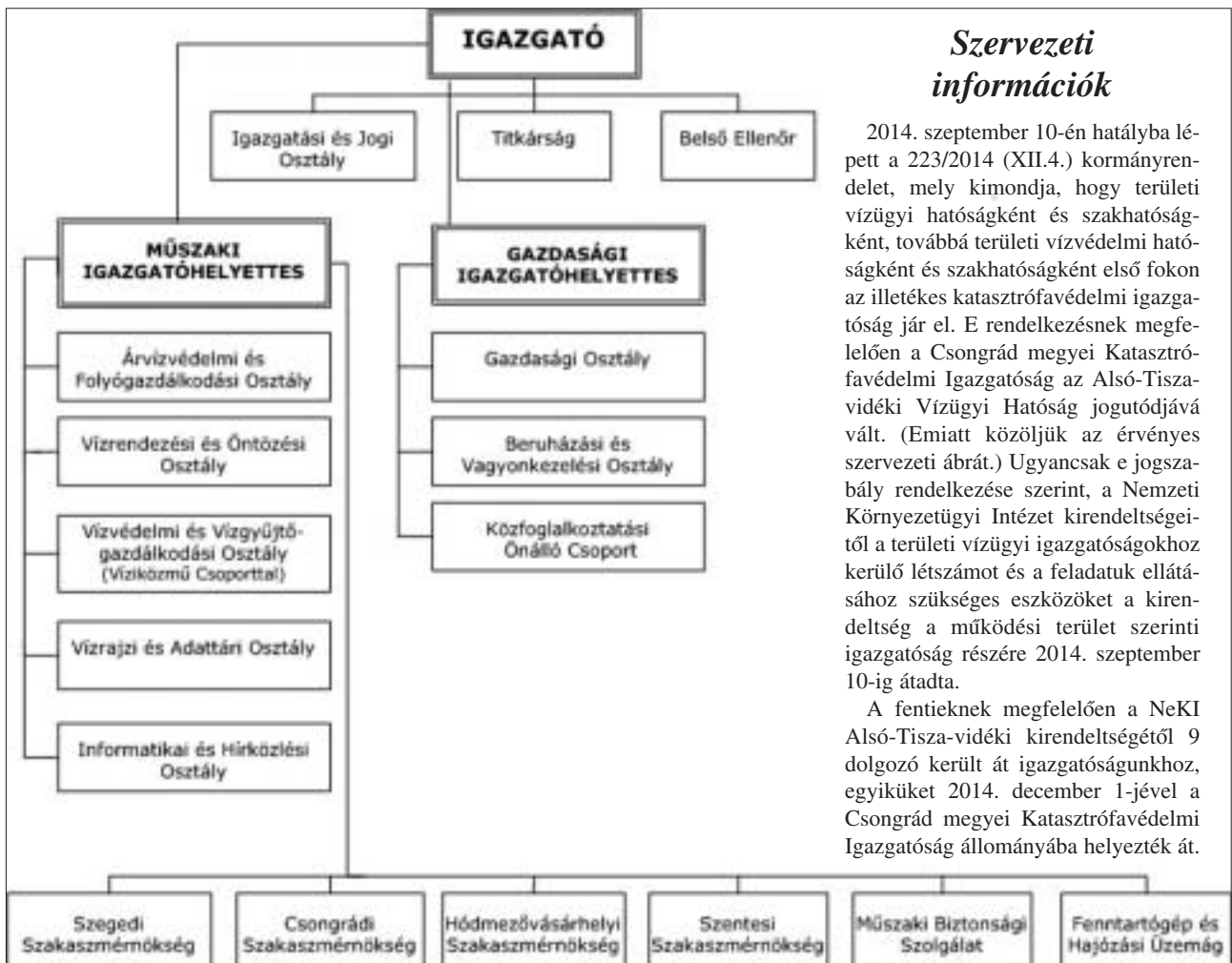
Felmerülő kérdésekre szintén az igazgatási és jogi osztály tud felvilágosítást adni. Mindezekon túlmenően igazgatóságunk az arra rászoruló dolgozói megsegítése, életkörülményeik javítása

céljából a 47/2001. (BK.24.) BM-utasítás alapján, 2013. február 11. napjával szociális alap létrehozásáról rendelkezett és szociális bizottságot hozott létre. Ez a bizottság a lakástámogatáshoz hasonlóan javaslattevő, véleményező szerv, s ugyancsak öt tagú. A bizottság elnöke Gazdag Erzsébet gazdasági igazgatóhelyettes. A bizottságban a szakszervezet és a közalkalmazotti tanács ugyan csak képviselteti magát. A támogatás megítélésről az Ativízig vezetője dönt a szociális bizottság határozatba foglalt javaslata alapján.

Az igazgatóság által nyújtható támogatások formáit (jelenleg eseti szociális és temetési segély), a támogatás nyújtásának feltételeit és eljárásrendjét a 0515-0001/2013. sz. igazgatói utasítás tartalmazza. Az eseti szociális segély nettó összege nem haladhatja meg a mindenkori közalkalmazotti illetményalapot (jelenleg 69.000 Ft), míg a temetési segély nettó összegét a mindenkori minimálbér (jelenleg 105.000 Ft) 120 %-ának megfelelő mértékben határozták meg.

A támogatás igénybevételére bármely, igazgatóságunkkal közalkalmazotti jogviszonyban álló dolgozó jogosult, a szabályzatban foglalt igénylési feltételek fennállása esetén. A támogatás iránti kérelmeket az igazgatási és jogi osztályhoz kell benyújtani, csatolni kell a szabályzat mellékletét képező, kitöltött vagyonylatkozatot, valamint szöveges indokolást is tartalmazó kérelmet. Az igazgatási és jogi osztály intézkedik a bizottság összehívása ügyében.

Dr. Csala Éva

2014. szeptember 10-én hatályba lépett a 223/2014 (XII.4.) kormányrendelet, mely kimondja, hogy területi vízügyi hatóságként és szakhatóságként, továbbá területi vízvédelmi hatóságként és szakhatóságként első fokon az illetékes katasztrófavédelmi igazgatóság jár el. E rendelkezésnek megfelelően a Csongrád megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Hatóság jogutódjává vált. (Emiatt közöljük az érvényes szervezeti ábrát.) Ugyancsak e jogszabály rendelkezése szerint, a Nemzeti Környezetügyi Intézet kirendeltségeitől a területi vízügyi igazgatóságokhoz kerülő létszámot és a feladatuk ellátásához szükséges eszközöket a kirendeltség a működési terület szerinti igazgatóság részére 2014. szeptember 10-ig átadta.

A fentieknek megfelelően a NeKI Alsó-Tisza-vidéki kirendeltségétől 9 dolgozó került át igazgatóságunkhoz, egyiküket 2014. december 1-jével a Csongrád megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság állományába helyezték át.

2014 hidrológiai összefoglalója

(Folytatás a 12. oldalról)

A duzzasztásmentes szakaszokon az év legnagyobb részében a sokéves havi középvízállások alatti vízállások voltak. A havi átlag fölé emelkedő áradás a Tiszán mindössze egyszer, a Maroson háromszor-négyszer fordult elő, de ezek csak rövid ideig tartottak, és mederben maradtak.

Talajnedvesség

A talaj felső rétegeiben a tavaly nyári időszakban még kritikusan alacsony (20–30 % körüli) nedvesség az őszi-téli hónapokban csak lassan nőtt, így a tél végére az időszaknak megfelelőnél alacsonyabb, 60–70 % körüli értéket ért el. A májusi esők

drasztikus emelkedést nem váltottak ki, de még a júliusi csapadék is csak a felső fél métert telítette, mélyebben a legtöbb helyen nem nedvesedett át a talaj. Az 50–100 cm-es zóna telítődése október végére következett be a hónap utolsó harmadában hulló eső hatására. A csapadékos időjárás hatására a telítettségi állapot az év végéig fennmaradt.

Talajvízjárás

A talajvíztükör a téli, tavaszi hónapokban az igazgatóság legnagyobb hányadán a sokéves átlag alatt maradt, csak Dél-Békes megyében és a működési terület északi részén voltak ennél magasabb vízállású

körzetek. A csapadékhiány miatt a tél végi, tavaszi áradások az évszaknak megfelelő növekedéstől elmaradtak, így a nyár elejéig a talajvízhelyzet alapvetően nem változott.

Az érdemi vízszintemelkedés – a sokéves trendtől eltérően – július végétől indult meg, ami augusztustól decemberig a terület szinte egészére kiterjedt.

Egyre nőtt a sokéves átlagnál magasabb vízállású kutak száma, december végére már a talajvízszint süllyedéssel sújtott Duna–Tisza-közi hátság egyes területein is jellemzővé vált.

Balog Réka–Lázár Miklós

Személyzeti hírek

2014 második felében az igazgatóságtól kilépők:

Veresné Fekete Zsófia (beruházási és vagyongazdálkodási osztály), Paku Beáta (csongrádi szakaszmérnökség), Molnár László (gazdasági osztály), Pernecki Zoltán (műszaki biztonsági szolgálat), Zsoldosné Boldizsár Ilona (szentesi szakaszmérnökség) és Marsi Enikő (szentesi szakaszmérnökség).

2014 második felében belépő új kollégák:

Felsőné Tóth Irén (gazdasági osztály), Sándor Zoltán (csongrádi szakaszmérnökség), Báthory Imre László (műszaki biztonsági szolgálat), Polgár Zoltán (szentesi szakaszmérnökség), Varga Sándor (fenntartógép és hajózási üzemág), Rónyai Roland (szentesi szakaszmérnökség), Dusik Zoltán (beruházási és vagyongazdálkodási osztály), Szegvári József (fenntartógép és hajózási üzemág).

Aiktól végleg elbúcsúztunk:

Igazgatóságunk szentesi szakaszmérnökségének közalkalmazottja, Rónyai Bálint öcsödi gátör 2014. augusztus 2. napján tragikus hirtelenséggel elhunyt. Rónyai Bálintot az Atívízig sajtó halottjává nyilvánította.

2014. második felében az igazgatóság nyugdíjasai közül Karai Jánosné Marikától (műszaki biztonsági szolgálat), Bodor Ferencről (csongrádi szakaszmérnökség), Tóth Istvántól (hódmezővásárhelyi szakaszmérnökség), Rostás Sándortól (hódmezővásárhelyi szakaszmérnökség) és Kónya Imréné-től (szakágazati osztály) búcsúztunk. Emléküket megőrizzük.

Kurucz Gyula

Búcsúznak...

Szomorúan és megdöbbenve értesültünk, hogy Rónyai Bálint öcsödi gátör kollégánk tragikus hirtelenséggel elhunyt. Kollégánkat 2014. augusztus 15-én helyezett örök nyugalomra.

Bálint 1989-ben elvégezte a gát- és csatornaöri tanfolyamot, s még abban az évben az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatósághoz került, először a Tűzkövesi őrzésben, majd 1991-től Öcsödön teljesített gátöri szolgálatot egészen hirtelen jött haláláig. Néhány kollégánk az elmúlt 25 évben részt vett számos tiszai és dunai árvízi védekezésen is.

A Hármas-Körösökön gyakorta fordul elő árvíz, a védekezésben minden alkalommal részt vett, munkáját mindig felelősen, igényesen látta el.

2002-ben Dunapatajra vezényelték át, segédgátorként szolgált a dunai árvízvédekezésben. A 2006-os rekord árvíz alatt kitartóan, odaadóan védekezett kollégáival hosszú heteken keresztül a gátkoronát meghágó víz ellen, megvédve Öcsödöt.

A 2013-as nagy dunai árvíz idején átvezenyelték Győrújfaluba, majd Mohácsra, ahol önmagához híven ismét kiváló szol-

gálatot teljesített. A jelentős árvízvédekezéseket követően, áldozatos munkája megbecsüléseként több alkalommal is elismerésben részesült.

A több éve tartó közfoglalkoztatási programban is mindig jelentős létszámú brigádokat vállalt, hogy segítsen az öcsödi munkanélküliek foglalkoztatásában, családjaik megélhetésében.

Felettesei meglepedésére munkáját mindenkor felelősen, tisztelettel, precízen látta el. Kollégáival mindig jó viszonyt ápolt, több évtizede a szentesi szakaszmérnökség megbízható dolgozója volt, akinek színvonalas munkájára mindig számíthattak.

Csendes, visszahúzó, családját, barátait szerető ember volt. Szabadidejét szívesen töltötte szerettei, barátai körében a Hargang-partján.

Rónyai Bálint emlékét a vízügyi igazgatóság dolgozói kegyelettel megőrizzük.

Búcsúznak Tőled, kedves kollégánk, barátunk! Nyugodj békében!

Ciánkatasztrófa 15 éve történt

Az Aurul bányavállalat a Románia északi részén található Nagybánya környékén végzett bányászati tevékenységet, cián felhasználásával nyert ki aranyat és ezüstöt.

A Zazar település melletti ülepitő gátja

2000. január 30-án átszakadt, mintegy 100 ezer m³ ciánnal és nehézfémekkel szennyezett víz ömlött a Zazar patakon keresztül a Lápos folyóba, majd a Szamosba.

A Tiszát február 2-án érte el a mérgező hullám. A Tisza magyarországi szakaszán a szennyeződés koncentrációja a magyar szabványokban meghatározottak szerint az erősen szennyezett határérték 180-szorosát is meghaladta.

A román féltől, valamint a Tisza menti vízügyi igazgatóságoktól kapott információk alapján az Ativízig megkezdte felkészülését a ciánszennyeződés fogadására. A szakaszmérnökségek felmérték a hullámtéri kiáramlási helyeket, mélyvonulatokat, valamint javaslatot tettek az elzárásokra. A Tisza folyó teljes szakaszán elrendelt III. fokú vízminőségi kárelhárítási készülségre tekintettel a védelmi osztag teljes állományának riasztását és a kárelhárítási munkákban részvételét rendelte el dr. Kováts Gábor, az Ativízig védelemvezetője 2000. február 7-én 12 órától.

A védelmi osztag számos hullámtéri csatornán hajtott végre mederelzárást homokzsákok és helyi anyagok felhasználásával, hogy az érkező szennyezés hullámtéri területekre kijutását megakadályozza. A védekezési munkálatokkal egy időben a ciános vízszennyezés levonulásának gyorsítására a kiskörei tározónál rendkívüli üzemeltetési intézkedéseket vezettek be. Az így kialakuló árhullám – figyelembe véve a találkozást a Hármaskörös árhullámmal – jelentősen befolyásolta a hullámtéri kárelhárítási intézkedéseket, illetve azok eredményességét. A változó hidrológiai helyzet értékelhetősége érdekében kétóránként kellett leolvasni a vízmércét. Kétóránként a sodorvonalból vízmintát kellett venniük a kijelölt gátöröknek a ciánszennyeződés levonulásának figyelemmel kísérése érdekében.

A szegedi vízmércén – a szennyezés levonulásának idején – a vízállás nem haladta meg az +500 cm-es szintet, így a hullámtéri területekre lényegében nem jutott ki a méreggel szennyezett tiszai víz. Ez a vízállás utólag szerencsésnek mondható, mivel a pusztító hullám levonulása után bő két hónappal a Tisza Szegednél +900 cm-es vízállás felett tetőzött.

„Temetővé változott a Tisza, ugyanis ideért a borzalom, amely a halak sokaságát ölte meg.” A ciánszennyezés Szegedre ér-

kezését ezzel a mondattal fogalmazta meg akkor egy középiskolás diák. A szennyező hullámmal kísérelve halpusztulást mértékét akkor még megbecsülni sem lehetett. Az Alsó-Tiszán uszályokból összeállított műszaki zár (*jobb oldali alsó kép*) segítségével a partra terelt és kihálászott több tonna halatéből sokan arra következtettek, hogy a Tisza élővilága teljes mértékben megsemmisült. A ciános víz nem csak a halakat (*bal oldali kép*), hanem a vízzel, illetve mérgezett hullal közvetlenül érintkező vízi madarak és hullámtéri élőlények sokaságát is elpusztította.

A természeti katasztrófa óta eltelt másfél évtizedben a folyó és persze a Tisza menti emberek is azon dolgoztak, dolgoznak, hogy a Tisza élővilága regenerálódjon, és ismét benépesüljön a folyó. A halászok tapasztalatai szerint a cián okozta halpusztulást követően a folyó mára már újra életre kelt, de egyes halfajok (pl. kecsge) egyedszáma még nem érte el a ciánkatasztrófa előtti népességet.

A folyóba tehát visszaköltözött az élet, melyet mi sem bizonyít jobban, mint a kiváló vízminőségét igénylő kérészek rajzása (*felső kép*). A tiszavirágzás már jó néhány éve ismét megfigyelhető az Alsó-Tisza menti folyószakaszokon.

(Fotók: Ativízig archívuma és internet)

Sári Csaba

Egy délután az Ativízig nyugdíjasaival

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság hagyományosan minden év végén megrendezi nyugdíjas találkozóit. A központ, az MBSZ és a szakaszmérnökségek 2014. november végén rendezték meg az összejöveteleket volt alkalmazottaiknak. (Jelenleg összesen 340 nyugállományú

dolgozója van az igazgatóságnak.) A találkozón a nyugdíjas kollégák *Gazdag Erzsébet* gazdasági igazgatóhelyettesétől kaptak tájékoztatást az igazgatóságot érintő 2014. évi személyi, szervezeti változásokról, a jogszabály által előírt alapfeladatok bővülését jelentő változásokról, a 2014.

évi védekezési tevékenységekről, az igazgatóság közfoglalkoztatási tevékenységeiről, illetve az Ativízig területén uniós pályázati forrásokból megvalósult és folyamatban lévő fejlesztésekről.

A legtöbbször egymást rég nem látott nyugdíjasaink – egy kellemes ebédet követően – késő délutánig beszélgettek, nosztalgizáltak egymással, elevenítették fel régi közös emlékeiket, történeteiket.

Az Ativízig a jövőben is meg kívánja tartani ezt a tradíciót, hogy megmaradjon a kötelék a „régiekkel”, hiszen legtöbbször életük nagy részét az igazgatóság falai között töltötték el, s a tapasztalatok szerint volt dolgozóink igénylik is, hogy legalább évente egyszer értesüljenek az igazgatóság aktuális helyzetéről, illetve hogy találkozzanak a régi vízügyes „családtagokkal”, barátokkal, kollégákkal.

(A fotók – a szerző felvételei – a szegedi találkozón készültek.)

Nagyszöllősi Nóra

VÍZPART

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság lapja
www.ativizig.hu

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság
Elnöke és felelős kiadó:
Dr. Kozák Péter
Felelős szerkesztő: Pálffy Katalin
Szerkesztő: Nagyszöllősi Nóra

Szerkesztőség: H-6701 Szeged, Pf.: 390
6720 Szeged, Stefánia 4.
Tel.: 36/62/599-599; Fax: 36/62/599-555
E-mail: n.nora@ativizig.hu
Nyomás: „NORMA” Nyomdász Kft.,
Hódmezővásárhely

F.: ATIVIZIG
6720 Szeged, Stefánia 4.
6701 Pf. 390

DÍJ HITELEZVE
SZEGED I.
Megyei Postahivatal
6701

NYOMTATVÁNY